

जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था परभणी
प्रशिक्षण / उपक्रम / कार्यक्रम तपशील - २०१८-२०१९

अ.क्र.	प्रशिक्षण / उपक्रम / कार्यक्रम तपशील	कार्य पद्धती	लाभार्थी	झालेला खर्च	फल निष्पत्ती
1	समावेशित तज्ञ व विशेष शिक्षक आढावा बैठक	समावेशित तज्ञ व विशेष शिक्षक यांचे क्षेत्रीय भेटी दरम्यान आलेल्या अनुभव,अडचणी यावर चर्चा करण्यासाठी बैठक	७५	१४८२	अनुभव संकलन व अडचणी सोडविण्यासाठी साधक बाधक चर्चा झाली.
२	CWSN विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे प्रशिक्षण	प्रवेशित दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या पालकांमध्ये जाणीव जागृती व्हावी यासाठी तालुकास्तरावर प्रशिक्षण देण्यात आले.	२२९०	६६२८०	पालकांना CWSN बाबत शासन निर्णय सांगणे, मुल प्रवेशित करण्याबाबत मार्गदर्शन , त्यांना शासनस्तरावरून मिळणाऱ्या सोयी सुविधा यांची माहिती देण्यात आली.
३	अध्ययन अध्यापन तंत्रपद्धती विकसन	जिल्ह्यातील सर्व केंद्रप्रमुख, विस्तार अधिकारी, मुख्याध्यापक, वर्गशिक्षक, विषय साधन व्यक्ती व डायट मधील सर्व जेष्ठ अधिव्याखाता व अधिव्याखाता विषय सहय्यक यांचे साठी अध्ययन अध्यापन तंत्रपद्धती विकाशित होण्यासाठी प्रशिक्षण	३५०	१९४२६५	जिल्ह्यातील सर्व केंद्रप्रमुख, विस्तार अधिकारी, मुख्याध्यापक, वर्गशिक्षक, विषय साधन व्यक्ती व डायट मधील सर्व जेष्ठ अधिव्याखाता व अधिव्याखाता विषय सहय्यक यांच्यामध्ये अध्ययन अध्यापन तंत्रपद्धती विकाशित झाली
४	भूमिकाभिनय व लोकनृत्य स्पर्धा	मुलांचे गट करून सादरीकरणाची संधी उपलब्ध करून देणे	७०	१०५५०	मुलांचे गट करून सादरीकरणाची संधी उपलब्ध करून मूल्यमापन केले , यामुळे त्यांच्या सुप्त गुणाना वाव मिळाला.

५	CHESSE प्रकल्पांतर्गत ETF माध्यमिक शिक्षकांचे प्रशिक्षण	तालुकास्तर प्रशिक्षण - प्रती तालुका 1 असे 9 प्रशिक्षणातील ज्ञान व माहितीचे वर्ग पातळीवर अध्ययन अध्यापन क्रियेत उपयोग होण्यासाठी कार्यशाळा	११२३	३३८८९	ज्ञान व माहितीचे वर्ग पातळीवर अध्ययन अध्यापन क्रियेत उपयोग होण्यासाठी मदत झाली
६	दिव्यांग विद्यार्थी क्रीडा स्पर्धा	दिव्यांग विद्यार्थी , शिक्षक व पालकांसाठी तालुकास्तरावर क्रीडा स्पर्धेचे आयोजन	२०७	३३८८९	दिव्यांग विद्यार्थ्यांमध्ये नवचेतना निर्माण व्हावी हा उद्देश सफल झाला
७	लघु संशोधन अहवाल नस्ती	राज्यस्तरावरून दिलेल्या विषयानुसार व संशोधन पद्धतीनुसार संशोधन करणे	1	३०००	राज्यस्तरावरून दिलेल्या विषयानुसार व संशोधन पद्धतीनुसार संशोधन केले
८	पर्यवेक्षीय यंत्रणा सक्षमीकरण कार्यशाळा	केंद्रप्रमुखात शैक्षणिक नेतृत्व विकाशित करण्यासाठी जिल्हा स्तरावर प्रशिक्षण	१०२ =		विद्यार्थी अध्ययन स्तर , वर्ग भेट शाळा भेट केंद्राचे अध्ययन स्तर निष्पत्ती विहस्यक विश्लेषण
९	तंत्रस्नेही शिक्षक प्रशिक्षण माध्यमिक	माध्यमिक शाळेतील शिक्षकांमध्ये तंत्रज्ञानाद्वारे अध्ययन अध्यापन या वर कार्यशाळा	१६	१२४००	माध्यमिक शाळेतील शिक्षकांमध्ये तंत्रज्ञानाद्वारे अध्ययन अध्यापन या वर कार्यशाळा यामध्ये व्होडीओ निर्मिती व विविध app चा वापर

१०	बाल रक्षक कार्यशाळा	शालाबाह्य मुलांचा शोध घेणे त्यांना शाळेत दाखल करण्यासाठी ची विविध प्रक्रियाचा , तंत्राचा व नियमांचा परिचय	23	0	शाळाबाह्य मुलांचे प्रमाण कमी झाले , स्थलांतर थाबण्यास यश मिळाले
११	मूल्यवर्धन - विस्तारित कार्यक्रम	संविधानिक व मानवी मूल्यांचा परिचय विविध आशय व पद्धती आणि खेळांचा परिचय	१७१३	३४४१३४	शाळाभेटीतून विद्यार्थ्यांमध्ये झालेला सकारात्मक बदल दिसून आला.
१२	मूल्यवर्धन प्रशिक्षण कार्यक्रम - उर्दू	संविधानिक व मानवी मूल्यांचा परिचय विविध आशय व पद्धती आणि खेळांचा परिचय	१२६	३४४०	शाळाभेटीतून विद्यार्थ्यांमध्ये झालेला सकारात्मक बदल दिसून आला.
१३	अंगणवाडी ताईचे दिव्यांग विद्यार्थी शीघ्रहस्तक्षेप कार्यशाळा	अंगणवाडी ताईमध्ये दिव्यांग विद्यार्थ्यांना कशी वागणूक व शिक्षण व यांच्याशी कसे वागावे याबाबत मार्गदर्शन	२००	२६३७६५	अंगणवाडी ताईमध्ये दिव्यांग विद्यार्थ्यांना कशी वागणूक व शिक्षण व यांच्याशी कसे वागावे याबाबत मार्गदर्शन केले
१४	दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे शीघ्रहस्तक्षेप कार्यशाळा	दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या पालकांनी आपल्या पाल्यासोबत कसे वागावे, बोलावे याबाबत मार्गदर्शन	२२९०	६६२८०	दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या पालकांनी आपल्या पाल्यासोबत कसे वागावे, बोलावे याबाबत मार्गदर्शन करण्यात आले.

१५	मूल्यवर्धन जिल्हास्तरीय प्रशिक्षण - केंद्रप्रमुख	केंद्रप्रमुखात शैक्षणिक नेतृत्व विकाशित करण्यासाठी जिल्हा स्तरावर प्रशिक्षण	२०	२०००	संविधानिक व मानवी मूल्याचा परिचय विविध आशय व पद्धती आणि खेळांचा परिचय
१६	CHESS प्रशिक्षण	जिल्हास्तरावर प्रत्येक तालुक्यातील इंग्रजी विषय शिक्षकांचा सहभाग	२४०	५८५५३	सर्व इंग्रजी विषय शिकवणार्या शिक्षकांमध्ये प्रेरणा निर्माण झाली. गुणवंत शिक्षकांचे प्रयोग व कृती अनुभवायास मिळाल्या विचारांची देवाण घेवाण झाली
१७	इ.७ वि पुनरचित आभ्यासक्रम प्रशिक्षण	इ७ वि च्या शिक्षकांना बदलेल्या आभ्यासक्रमाबाबत माहिती देण्यासाठी कार्यशाळा	१२६०	१२२८२०	शिक्षकांना विषय निहाय पाठ्यपुस्तक अध्ययन अनुभव, मूल्यमापन पद्धती याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन
१८	माध्यमिक शिक्षक व मुख्याध्यापक उद्बोधन कार्यशाळा टप्पा - १	जिल्ह्यातील ४ प्रशिक्षण केंद्रावर माध्यमिक शिक्षक व मुख्याध्यापक यांचे प्रशिक्षण घेतले	१६००	६६५१९	माध्यमिक शिक्षक व मुख्याध्यापक यांचे उद्बोधन करण्यात येऊन गुणवत्ता संवर्धन व नेतृत्व विकास साधण्यात आला
१९	माध्यमिक शिक्षक व मुख्याध्यापक उद्बोधन कार्यशाळा टप्पा - २	जिल्ह्यातील ९ प्रशिक्षण केंद्रावर माध्यमिक शिक्षक व मुख्याध्यापक यांचे प्रशिक्षण घेतले	१५४३	६६५१९	माध्यमिक शिक्षक व मुख्याध्यापक यांचे उद्बोधन करण्यात येऊन गुणवत्ता संवर्धन व नेतृत्व विकास साधण्यात आला

२०	इ.१०वि पुनररचित पाठ्यपुस्तक प्रशिक्षण	जिल्ह्यातील ९ प्रशिक्षण केंद्रावर तालुकानिहाय प्रशिक्षण	११४	३१६२५	सर्व इंग्रजी विषय शिक्षकांना कार्य प्रेरणा मिळाली ,गुणवंत शिक्षकांचे प्रयोग व नाविन्यपूर्ण कृती अनुभवयास मिळाली
२१	ONSITE SUPPORT	जिल्ह्यातील प्रत्येक तालुक्यातील केंद्रातील २ शाळांना ONSITE SUPPORT कार्यक्रम	३९८ शाळा		या उपक्रमामुळे जिल्ह्यातील शैक्षणिक गुणवत्ता वाढीस चालना मिळाली.
२२	केंद्र व तालुकास्तरीय शिक्षण परिषद	प्रत्येक महिन्याच्या दुसऱ्या शनिवारी आयोजन करणे	सर्व शिक्षक		शिक्षकांच्या कार्याची सातत्याने दाखल घेतल्याने प्रलाबन झाले.
२३	नाविन्यपूर्ण विज्ञान केंद्र कार्यशाळा	इयत्ता ६ वि व ८ वि च्या उच्च प्राथमिक शिक्षकांसाठी एक दिवशीय कार्यशाळा	८९		विद्यार्थ्यांमध्ये विज्ञान विषयाची आवड निर्माण करणे निरीक्षण अनुमान व निष्कर्ष काढणे सोयीचे झाले
२४	NAS मधील संपादनूक उंचावण्यासाठी कार्यशाळा	जिल्ह्यातील सर्व तालुका निहाय BRG व CRG यांची कार्यशाळा	१२६		NAS व ASER मध्ये जिल्ह्याची संपादनूक उंचावण्यासाठी जिल्हास्तरावर एक दिवशीय कार्यशाळा घेऊन तालुकास्तरावर सर्व शिक्षकांची अशीच कार्यशाळा घेतल्याने जिल्ह्याचा NAS मध्ये स्तर उंचावल्याचे दिसून आले.

२५	तंत्रस्नेही शिक्षक चळवळ उभारणी	तालुकानिहाय तंत्रस्नेही शिक्षकांचे प्रशिक्षण (२ दिवशीय)	४६२		यामुळे जिल्ह्यात शिक्षणात ICT चा वापर कसा करावा व विद्यार्थ्यांमध्ये तंत्रज्ञानाची गोडी निर्माण झाली
२६	NISHTHA प्रशिक्षण	३० दिसेमात्र ते २० फेब्रुवारी या कालावधीत तालुकास्तरीय प्रशिक्षणाचे आयोजन करण्यात आले.	४९९१	१३५२५०६	एकात्मिक स्वरूपात सर्व शैक्षणिक घटकांना प्रशिक्षण प्राप्त झाले. मुल्यांकन प्रक्रियेत सुधारणा झाली, अध्ययन केंद्रित अध्ययन अध्यापन पद्धतीचा अवलंब करण्यात आला.
२७	नवनियुक्त शिक्षकांचे व्यावसायिक उद्बोधन	नवनियुक्त शिक्षकांचे २ दिवशीय चर्चासत्र व कार्यशाळा	१७५		नवनियुक्त शिक्षकांना अध्ययन अध्यापन तंत्रातील बदल लक्षात आला, शैक्षणिक उपक्रम कसे राबवावे हे लक्षात आले.
२८	नाविन्यपूर्ण प्रयोगशाळा कार्यशाळा	उच्च प्राथमिक शाळेस मिळालेले प्रयोग साहित्याची ओळख	३०	७३१३	प्रयोगाच्या साहित्याची ओळख झाली
२९	LAB- IN-BAG	जिल्हास्तरावर LABINBAG उपक्रम आयोजित	३०	८१७९	रोजच्या घरगुती वापरातील वस्तू पासून छोटे प्रयोग कसे निर्माण करता येतील हे शिक्षकांना लक्षात आले

३०	जिल्हा स्तरीय विज्ञान प्रश्न मंजुषा	जिल्हास्तरावर विज्ञान प्रश्न मंजुषेचे आयोजन	३०	५८९५	विज्ञान विषयाबाबत आवड निर्माण झाली.
३१	व्हिडीओ निर्मिती व ई साहित्य निर्मिती कार्यशाळा	शिक्षकांना ई साहित्य निर्माण कार्यशाळा २ दिवशीय	१२८		जिल्ह्यातील निवडक तालुकानिहाय शिक्षकांचे ई साहित्य निर्मिती कार्यशाळा घेतल्याने अध्ययन अध्यापन प्रक्रियेत मदत झाली
३२	भूमिका अभिनय व लोकनृत्य स्पर्धा (जिल्हा , विभाग व राज्यस्तरीय)	राष्ट्रीय लोकसंख्या शिक्षण कार्यक्रम या अंतर्गत SCERT पुणे लोकसंख्या शिक्षण विभाग स्थापन झाला	४९	१०६००	सहभागी विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन मिळाले , त्यांच्या कला गुणांना वाव मिळाला
३३	अविरत ॥	अविरत ॥	645	0	शिक्षक व मूख्याध्यापक यांच्यात नविन विचार प्रवाह कार्यपध्दतीचे ज्ञान होऊन CPD वाढ झाली.

जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था परभणी

सन 2019-20 मध्ये राबविलेले उपक्रम संस्थेचे विशेष उपक्रम

अक्र	प्रशिक्षण/उपक्रम/कार्यक्रम/ तपशिल	कार्यपध्दती	लाभार्थी संख्या	झालेला खर्च	फलनिष्पत्ती
1	स्तराधारित अध्ययन कार्यक्रम LBL	इ. 6 ते 8 विद्यार्थ्यांना वाचनात व लेखनात अडचणी असल्यामुळे त्यांचे मूलभूत वाचन व लेखन सुधारण्यासाठी LBL कार्यक्रम आयोजन नैदानिक चाचणी घेऊन व उत्तर चाचणी घेऊन	407	56526	सर्व तालुक्यातील इ.6 ते 8 वर्गातील विद्यार्थ्यांचे मूलभूत वाचन व लेखन कौशल्य सुधारले.
2	मासिक पाळी व्यवस्थापन	जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशन परभणी अंतर्गत 35 प्राथमिक शिक्षिकांना मॅटॉर म्हणून तयार करण्यात आले	35	17446	या प्रशिक्षणामुळे किशोरवयीन मुली/विद्यार्थ्यांनी आरोग्य विषयी व स्वच्छतेविषयी जागृती झाल्या
3	QUALITY Improvement in Maths Education (QIME)	IIA मुंबई यांचे मार्फत प्रशिक्षित तज्ज्ञ मार्गदर्शकांकडून प्रशिक्षण देण्यात आले	144	106856	गणितातील नवनवीन संकल्पना शिकविण्यासाठी नवीन पध्दती व तंत्रज्ञानाचा वापर शिक्षिकांना करता येत आहे
4	CAFESCIL प्रशिक्षण	राज्य विज्ञान संस्था नागपूर यांचे मार्फत प्रशिक्षित तज्ज्ञांकडून कृतीयुक्त पृशिक्षण देण्यात आले	30	8179	इ 6 वी ते 8 वी ला विज्ञान शिकविणार्या शिक्षिकांना प्रशिक्षित करण्यात येऊन विज्ञानात कृतीयुक्त अध्ययन अनुभव देण्यासाठी शिक्षिकांना कृतीवर आधिरित
5	मुलभूत वाचन क्षमता विकास प्रशिक्षण उर्दू	जिल्हास्तरावर रा.शैशसं. व प्र.प. महाराष्ट्र यांचे मार्गदर्शक सुचनेनुसार	42	132208	अध्ययन समृद्धि साहित्य पेटी चा योग्य व यशस्वी उपयोजन करण्याचे ककौशल्य प्राप्त झाले
6	CHESS प्रकल्पांतर्गत ETF माध्यमिक शिक्षकांचे प्रशिक्षण	प्रती तालुका एक अशा ममॉडरेटरची निवड राज्यस्तर प्रशिक्षण , तालुकास्तर प्रशिक्षण, प्रशिक्षणातील ज्ञान व माहितीचे वर्गपातळीवर अध्ययन अध्यापन क्रियेत उपयोग करण्यात	229	60400	इंग्रजी विषय शिक्षकांचा विषयासंबंधी ज्ञान,समज,माहिती वाढल्याने आत्मविश्वास वाएला , शिखकांच्या व्यावसायिक विकासात भर पडली, मिळालेल्या ज्ञानाचा वापर प्रत्येक

9	इ 1 ते 5 च्या मराठी व उर्दू शिक्षकांना मूल्यवर्धन प्रशिक्षण	संवैधानिक व मानवी मूल्यांचा परिचय विविध आशय व पध्दती आणि खेळांचा परिचय	3583	0	शाळाभेटीतून विद्यार्थ्यांमध्ये झालेला सकारात्मक बदल दिसून आला. विद्यार्थ्यांच्या वागणूकीत मानवी मुल्यांची रूजवणूक झाल्याचे दिसून आले
10	अध्ययन समृद्धि कार्यक्रम सामाजिक शास्त्र	समाजशास्त्रातील विविध संकल्पनांचा व्यवहारीक आणि कृतीयुक्त प्रशिक्षणातून अनुभव दिला गेला.	85	15258	समाजशास्त्रातील विविध संकल्पना दैनंदिन जिवनातील अनुभवांशी जोडून अध्यापन करतात.
11	CWSN विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे प्रशिक्षण	प्रवेशित दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या पालकांमध्ये जाणिव जागृती व्हावी यासाठी तालुकास्तरावर प्रशिक्षण देण्यात आले.	638	12910	पालकांना CWSN बाबत शासन निर्णय सांगणे, मूलाना प्रवेशित करण्यासाठी बाबत मार्गदर्शन करणे, दिव्यांग विद्यार्थ्यांना आसणारऱ्या ससोयी सुविधा बाबत माहिती
12	समावेशित शिक्षणावर आधारित सिंगलस्तेक्षेप या विषयावर अंगणवाडी ताईचे तीन दिवस प्रशिक्षण	राज्यपातळीवर मास्टर ट्रेनर म्हणून प्रशिक्षण घेतलेल्या 9 जिल्हा प्रवर्तकांनी डायट येथे आपले विचार संकल्पना यांचे आदानप्रदान केले	90	50775	समावेशित शिक्षणाची संकल्पना स्पष्ट झाली. बालकांच्या विकासाला चालना कशी द्यावी यावर सविस्तर चर्चा केली
13	समावेशित तज्ज्ञ व विशेष शिक्षक आढावा बैठक	समावेशित शिक्षण तज्ज्ञ व विशेष शिक्षक यांचे क्षेत्रिय भेटी दरम्यान आलेल्या अनुभव अडचणी यावर चर्चा करण्यासाठी बैठक	150	0	अनुभव संकलन व अडचणी ससोडविण्यासाठी साधक बाधक चर्चा झाली
14	बहुदिव्यांग प्रवर्तकांसाठी प्रशिक्षण व जाणिव जागृती साहित्य निर्मिती	समावेशित वर्गातील मूल समजण्याकरीता पुस्तकाची निर्मिती	75	58558	समावेशित वर्गातील दिव्यांग मुलांच्या योजना अधिकार, अध्ययन या संदर्भात वर्ग शिक्षकांना माहिती झाली

14	भूमिकाभिनय व लोक नृत्य स्पर्धा	मुलांचे गट करून सादरीकरणाची संधी उपलब्ध करून मूल्यमापन केले	48	10950	मुलांच्या अभिनय व नृत्य या सुप्त गुणांना वाव मिळाला.
15	NISHTHA प्रशिक्षण	शिक्षक व शाळाप्रमुख यांना अध्ययन निष्पत्ती क्षमताधारित अध्ययन व मुल्यांकन, विद्यार्थी केंद्रीय अध्यापनशास्त्र अशा विविध विषयांच्या अनुषंगाने कृतीयुक्त प्रशिक्षण दिले गेले	4991	1352506	शिक्षक व शाळाप्रमुख यांच्यात नेतृत्व बांधणी पर्यावरण विषयक जनजागृती शाळापातळीवरील मूल्यांकन यांची क्षमताबांधणी झाली.
17	साधनव्यक्ती, विशेष शिक्षक सक्षमीकरण कार्यशाळा	साधनव्यक्ती आणि विशेष शिक्षक यांच्यासाठी PGI/NAS आणि असर या संदर्भात ओळख करून देण्यात आली	68	0	PGI चे स्वरूप आणि निकष समजले. NAS चाचणीची तयारी करण्यासबाबत प्रेरणा मिळाली
18	केंद्रप्रमुख सक्षमीकरण कार्यशाळा	केंद्रप्रमुखांना PGI/NAS आणि असर या संदर्भात ओळख करून देण्यात आली	86	0	केंद्रप्रमुखांना PGI चे घटक समजले. PGI ने गुणांकन वाढविण्यासाठी व NAS चाचणीमध्ये चांगले गुण मिळवण्यासाठी प्रयत्न सुरू झाले.
19	जिल्हा गुणवत्ता कक्ष बैठका	जिल्ह्याच्या संपूर्ण गुणवत्ता विकासासाठी जिल्हा व तालुका स्तरावर बैठका घेण्यात आल्या	10	सादिल खर्च	जिल्ह्याच्या गुणवत्ता विकासासाठी बैठकीत नियोजन करून त्यानुसार कार्यवाही झाली.
20	MOOC (Massive Open online course)	जिल्ह्यातील ०९ तालुक्यात MOOC Co-ordinator ने प्रशिक्षणात तज्ज्ञ मार्गदर्शकाची भूमिका पार पाडली जिल्ह्यात एकूण 779 शिक्षकांची नोंदणी केली 100% शिक्षकांनी हा कोर्स पूर्ण केला	377	0	ऑनलाईन प्रशिक्षण पूर्ण केले. शिक्षकांनी स्वतःचा विकास साधण्याचा प्रयत्न केला. शिक्षकांचे सुलभीकरण कौशल्य विकसित झाले.

21	PGI अंतर्गत शाळा भेटी	PGI अंतर्गत परभणी,पुर्णा,मानवत,जिंतूर तालुक्यातील प्रत्येकी चार शाळांची निवड करून पथक भेट करण्यात आली. या भेटीत भौतिक व शैक्षणिक सुविधा , पाठ निरीक्षण, नाविन्यपूर्ण उपक्रम याबद्दल पाहणी करून शाळेसाठी सुधारणात्मक बाबी सांगण्यात आल्या	60	निकषानुसार प्रवास व दैनिक भत्ता	शाळेतील विविध नाविन्यपूर्ण बाबी जाणून घेतल्या पाठनिरीक्षणातून सुधारणात्मक बाबींवर मार्गदर्शन करून पुढील दिशा देण्यात आली. शाळेसाठी पुढील वाटचालीस दिशा मिळाली. PGI वाढला.
22	कार्य अहवाल सादरीकरण	प्रत्येक तालुक्यातील विषय साधनव्यक्ती व समावेशित शिखण समन्वयक यांनी राबविलेल उपक्रम शाळा भेटी कार्यशाळी, प्रशिक्षणे, शिक्षण परिषदांमध्ये मार्गदर्शन याबाबत केलेल्या कामाचा आढावा घेतला	68	0	शाळेतील विविध नाविन्यपूर्ण बाबी जाणून घेतल्या पाठनिरीक्षणातून सुधारणात्मक बाबींवर मार्गदर्शन करून पुढील दिशा देण्यात आली.वर्गभेटीतून प्रत्यक्ष मुलांशी संवाद साधता आला. शाळेसाठी पुढील वाटचालीस
23	We Learn English	Online	जिल्ह्यातील पूर्ण विद्यार्थी संख्या	जि.प निधी	मुलांना इंग्रजीतून संभाषण करण्याचा आत्मविश्वास मिळाला.
24	My English Paripath	कृती पुस्तिका	1150	26000	इंग्रजीतून परिपाठ घेण्यासाठी मुलांना हस्तपुस्तक प्राप्त झाली.
25	Easy Reading Book	कृती पुस्तिका	1150	24000	इंग्रजीतून मुलभूत वाचनाची संपादनूक वाढवली
26	संपादनूक अहवाल	पुस्तिका	100	8000	वर्षभरातील संपदनूकीचे दस्ताऐवज तयार केले.

27	हसत खेळत भागाकार	कृती पुस्तिका	1150	24000	भागाकार या घटकाची विद्यार्थी संपादनूक वाढला.
28	चला शिकुया प्रयोगातून विज्ञान	Radio	1150	0	विद्यार्थी विज्ञान प्रयोग करू लागले.
29	व्यवसाय मार्गदर्शन व मानसशास्त्रीय समुपदेशन कार्यशाळा	माध्यमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांना व्यवसाय मार्गदर्शन व मानसशास्त्रीय समुपदेशन केले.	2531	0	<p>* आपल्या आवडी आणि क्षमतानुसार करिअरच्या संधी उपलब्ध आहेत. हे कळल्याने विद्यार्थ्यांच्या मनाहतील भिती दूर होण्यास मदत झाली.</p> <p>* कल व अभिक्षमता चाचणीचे स्वरूप जाणून घेतल्याने आपण आपल्या क्षमातांप्रमाणे उच्च शिक्षण घेऊ शकततो असा विश्वास विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण झाला.</p> <p>* कल आणि अभिक्षमता चाचणीमध्ये समाविष्ट करण्यात आलेल्या विविध 7 क्षेत्राच्या माध्यमातून 5000 कोर्सेस उपलब्ध आहेत. यासाठी विद्यार्थ्यांना माहिती झाली.</p> <p>* https://www.mahacareermitra.in/ या वेबसाईटला भेट देऊन विद्यार्थी आपापल्या आवडीच्या क्षेत्रविषयी अधिक माहिती घेऊ लागले.</p> <p>* इतर विषयाप्रमाणे व्यवसाय मार्गदर्शन व मानसशास्त्रीय समुपदेशन गरजेचे आहे याची शिक्षकांना जाणीव झाली.</p>

30	कलचाचणी	कलचाचणी	429 शाळा 28847 विद्यार्थी	0	विद्यार्थीना त्यांच्या क्षमता कौशल्याचे यांची माहिती प्राप्त झाली
31	अविरत III	अविरत III	645	0	नविन विचार प्रवाह कार्यपध्दतीचे ज्ञान होऊन CPD वाढ झाली
32	SMDC संबंधी मुख्याध्यापक कार्यशाळा	SMDC संबंधी मुख्याध्यापक कार्यशाळा	51	0	SMDC सदस्यांचे सक्षमिकरण करण्यासंबंधी कार्यपध्दतीचे माहिती झाली.
32	On site Support शाळा भेट	शाळा भेट व शिक्षक ,विद्यार्थी संवादतून Onsite Support	543 शाळा	0	जि.प.शाळातील शिक्षकांना अध्ययन निष्पती संदर्भात मदत करण्यासाठी भेटीच्या माध्यमातून On-site Support